

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR. 157
din 24.02.2016

Dosar nr.: 154/2015

Petiția nr.: 1766/06.03.2015

Petent: UDMR Organizația Teritorială Trei Scaune

Reclamat:

Obiect: solicitarea de îndepărtare a etichetelor de pe produse cu conținutul "Gust secuiesc" afirmând în presă că în tot mai multe locuri se utilizează denumirea de secuiesc, iar în curând vom avea și cimitire și wc-uri secuiești

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

I.1.1. UDMR Organizația Teritorială Trei Scaune, loc. Sfântu Gheorghe, str. Martinovics Ignac nr. 2, jud. Covasna

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1.Comisar șef adjunct la Comisariatul Județean pentru Protecția Consumatorilor Covasna, loc. Sfântu Gheorghe, str. Gabor Aron nr. 1, jud. Covasna

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petenta sesizează o posibilă faptă de discriminare ce constă în solicitarea de îndepărtare a etichetelor de pe produse cu conținutul "Gust secuiesc" afirmând în presă că în tot mai multe locuri se utilizează denumirea de secuiesc, iar în curând vom avea și cimitire și wc-uri secuiești.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

3.2. Prin adresa nr. 1766/02.04.2015 a fost citată petenta, iar prin adresa nr. 2441/02.04.2015 a fost citată partea reclamată pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 21.04.2015.

3.3. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

4.1.1. Petenta reclamă declarațiile făcute de partea reclamată în presă cu privire la “Gustul secuiesc”.

4.1.2. Petenta arată că în luna februarie 2015, cu ocazia unor controale efectuate de CJPC Covasna, partea reclamată a solicitat unui producător din județul Harghita să îndepărteze etichetele aplicate pe produse cu “Gust secuiesc”. Totodată, adresându-se presei, acesta a făcut și câteva remarci referitoare la însușirea în cauză, cea de “Gust secuiesc”, afirmând că nu există decât gust dulce, amar, acru, respectiv faptul că în zilele noastre, în tot mai multe locuri se utilizează denumirea de secuiesc, astfel poate vom avea și WC – uri secuiești sau cimitire secuiești.

4.1.3. Totodată s-a adresat ziariștilor afirmând că probabil aceștia au gustat deja secui și știu cum este gustul secuiesc.

4.1.4. În opinia sa “Gustul secuiesc” nu se referă la compoziția produsului și nu are ce căuta pe eticheta produselor alimentare.

4.1.5. Petenta consideră că în speța de față, prin atitudinea sa și declarațiile făcute public, reprezentantul CJPC creează o situație discriminatorie la adresa producătorilor de naționalitate maghiară care comercializează produse specifice zonei Ținutului Secuiesc a cărui existență nu poate fi pusă la îndoială, inscripționând în acest sens produsele.

4.1.6. Petenta apreciază că reprezentantului unei autorități a statului nu îi este permis să facă asemenea afirmații, nu este permis să afirme că în scurt timp vom avea wc-uri sau cimitire secuiești. Este clar că afirmațiile au fost făcute în scop șicanator, de hărțuire, de umilire, de jignire, vorbind despre toalete și moarte. Totodată, cu privire la observația sa dacă ziariștii au gustat vreun secui, pentru care cunosc gustul secuiesc, în mod clar este o aluzie subtilă la cannibalism, ori la un asemenea nivel, în calitate de reprezentant al unei autorități a statului, este inadmisibil să faci asemenea afirmații și să dai un asemenea exemplu publicului.

4.1.7. Petenta susține că, prin atitudinea sa, partea reclamată practic a instigat la ură națională, creînd o atmosferă ostilă, degradantă, umilitoare, jignitoare față de cetățenii români de etnie maghiară, față de secui.

4.1.8. Afirmațiile reprezentantului autorității publice sunt discriminatorii în condițiile în care există numeroase exemple, din țară și nu numai, cu produse a căror apartenență sau calitate sunt identificate prin denumiri geografice sau trimiteri la zone geografice specifice, conferind un plus comercial produsului respectiv. În acest sens petenta amintește cârnații de Pleșcoi, lapte din Bucovina, gama de produse românești disponibilă în magazinele Mega Image, mezelurile din Țara Bârsei, Țara Făgărașului, pastramă din Țara Moților, chefirul Caucazian, berea Bavareză și multe altele.

4.1.9. Petenta se întreabă de ce să nu fie etichetate cu “gust secuiesc” diverse produse când este cunoscut faptul că adesea consumatorii preferă cârnații secuiești, slănina din Secuime, pâine de Covasna cu cartofi. Și toate acestea în mod liber, fiecare după gustul său. Și eventualele etichete cu denumiri sau trimiteri spre minoritatea maghiară nu reprezintă nicio problemă, nici măcar în Capitală, cu ocazia organizării târgurilor cu specialități ungurești, Ozosep, unde numeroși producători din Ținutul Secuiesc își prezintă produsele speciale, tipic secuiești, poate chiar cu etichete și în limba maghiară. Atât timp cât un produs dispune de toate inscripționările necesare în vederea comercializării acestuia, o simplă etichetă,

referitoare la proveniența, specificitatea produsului, nu aduce nimănui nicio atingere, vătămare, ba mai mult vine în ajutorul consumatorului care poate cauta un anume gust.

Sușinerile părții reclamate

4.2.1. Partea reclamată își exprimă punctul de vedere prin care invocă excepția lipsei calității procesuale active a UDMR Organizația Teritorială Trei Scaune. Partea reclamată arată că nu există în mod legal o Organizație Teritorială Trei Scaune a UDMR. UDMR nu poate fi considerată persoană discriminată și nici nu a acționat la cererea unei persoane care s-ar considera discriminată.

4.2.2. În legătură cu pretinsa faptă de discriminare, Comisariatul Județean pentru Protecția Consumatorilor Covasna, în perioada 09.02.- 13.02.2015, conform cu programul privind tematicile de control pe trimestrul I 2015 a desfășurat o acțiune tematică de control privind respectarea prevederilor legale la indicarea prețurilor la comercializarea produselor alimentare și încadrarea în data durabilității minimale, respectiv data limită de consum (produse perisabile din punct de vedere microbiologic) a produselor alimentare existente la comercializare. În exercitarea atribuțiilor legale un comisar (de naționalitate maghiară) a aplicat o sancțiune conreavențională prin procesul verbal de contravenție seria ANPC nr. 0695140/17.02.2015 unui operator economic din Odorheiu Secuiesc, jud. Harghita, pentru comercializarea unor produse de carne având înscrisă mențiunea "gust secuiesc". Dar sancțiunea contravențională nu a fost aplicată pentru înscrierea pe etichetă a acestei mențiuni, ci pentru faptul că produsele respective aveau termenul de valabilitate depășit.

4.2.3. Un alt aspect relevant vizează faptul că produsele pe care apare mențiunea "gust secuiesc" nu sunt autohtone, fiind fabricate în Ungaria, deci neavând niciun element tradițional autohton, care să legitimize în vreun fel o astfel de reclamă/denumire.

4.2.4. Situația de fapt prezentată nu poate fi considerată discriminare în raport cu legislația antidiscriminare neexistând dovada unei acțiuni discriminatorii săvârșite de Comisariatul Județean pentru Protecția Consumatorilor Covasna în exercitarea atribuțiilor legale față de o persoană, în raport cu altă persoană și în raport cu unul dintre criteriile menționate la art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

4.2.5. Dimpotrivă, partea reclamată consideră că cei care discriminează sunt tocmai autorii sesizării întrucât produsele expirate la care fac trimitere aceștia erau comercializate în special în zone locuite preponderent de cetățeni români aparținând minorității maghiare, iar prin atitudinea lor liderii UDMR promovează practic comercializarea acestor produse expirate în rândul populației pe care pretinde că o apără. Ori, măsura dispusă de către Comisariatul Județean pentru Protecția Consumatorilor Covasna a fost tocmai în favoarea populației, evitându-se astfel consumul unor produse care puteau afecta sănătatea cetățenilor, inclusiv și în special a celor aparținând minorității maghiare.

4.2.6. Partea reclamată consideră că sesizarea formulată de cei doi lideri locali ai UDMR reprezintă un act politic la adresa unei instituții a statului român care exercitându-și atribuțiile a aplicat sancțiuni perfect justificate, în mai multe rânduri, pentru nerespectarea normelor privind protecția consumatorilor. În urma acestor acțiuni, cei menționați au pornit o operațiune propagandistică de defăimare a Comisariatului Județean pentru Protecția Consumatorilor Covasna, iar demersul către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării face parte din această operațiune, menită a intimida funcționarii părții reclamate în scopul protejării unor interese personale, sub umbrela discriminării populației de etnie maghiară.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Prin petiția formulată și trimisă spre soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării acesta este sesizat cu privire la o posibilă faptă de discriminare ce constă în solicitarea de îndepărtare a etichetelor de pe produse cu conținutul "Gust secuiesc" afirmând în presă că în tot mai multe locuri se utilizează denumirea de secuiesc, iar în curând vom avea și cimitire și wc-uri secuiești.

5.2. Raportat la excepția lipsei calității procesuale active a petentei invocată de partea reclamată, Colegiul director se pronunță în sensul respingerii acesteia.

5.3. Potrivit art. 20 alin. 6 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare. În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.

5.4. Pentru existența unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost aplicat diferit pe baza unui criteriu. Colegiul director trebuie să analizeze din mijloacele de probă și înscrisurile aflate la dosar, în ce măsură se poate reține un raport de cauzalitate între faptele imputate și criteriul invocat (etnia maghiară).

5.5. Or, în raport de susținerile părților și înscrisurile depuse la dosar, Colegiul director este de opinie că, în prezenta speță, nu pot fi reținute mijloace probatorii de natură a reține prezumția săvârșirii unei discriminări împotriva petentei, pe considerentul etniei maghiare.

5.6. Astfel, Colegiul director reține că, raportat la aspectele sesizate, afirmațiile în cauză pe criteriul etniei maghiare, faptele nu se probează.

5.7. Colegiul director reține că, în lumina art. 20 alin. 6 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, în materia discriminării sarcina probei este împărțită în sensul că petentei îi revine sarcina să dovedească existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminari.

5.8. Trebuie subliniat faptul că în sarcina petentei cade obligația de a proba săvârșirea unor fapte de discriminare, fapte probate la nivel de certitudine.

5.9. Față de aceste considerente, Colegiul director reține, având în vedere susținerile părților și înscrisurile depuse la dosar, că nu există o dovadă a săvârșirii unor fapte care pot fi considerate discriminare.

5.10. Raportat la capătul de cerere referitor la aplicarea sancțiunilor de către partea reclamată, Colegiul director urmează să analizeze și să se pronunțe.

5.11. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură acest capăt de cerere este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul director analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

5.12. Conform art. 2 alin.1 din O.G. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare „orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

5.13. Colegiul director analizează dacă în cazul semnalat de petentă se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare. Pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească următoarele condiții: a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile; b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare; c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege; d) tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare.

5.14. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

5.15. Colegiul director reține faptul că motivul, criteriul de discriminare invocat de petentă este cel etnic.

5.16. Colegiul director ia act și de faptul că partea reclamată arată că sesizarea formulată de cei doi lideri locali ai UDMR reprezintă un act politic la adresa unei instituții a statului român care exercitându-și atribuțiile a aplicat sancțiuni perfect justificate, în mai multe rânduri, pentru nerespectarea normelor privind protecția consumatorilor.

5.17. Colegiul director reține că aplicarea sancțiunilor de către partea reclamată a avut la bază motive strict obiective (respectiv termene de valabilitate depășite ale produselor comercializate) în conformitate cu dispozițiile legale privind protecția consumatorilor.

5.18. Potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, una dintre condițiile pentru ca o faptă să fie discriminatorie este existența unei legături de cauzalitate între criteriu invocat și fapta sesizată .

5.19. Colegiul director constată că, în speță, nu sunt îndeplinite condițiile pentru ca o faptă să fie discriminatorie, neputând fi reținută o legătură de cauzalitate între criteriu invocat de petentă și aspectele prezumtiv discriminatorii supuse analizării și dispunerii de către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării.

5.20. Colegiul director dispune că aspectele sesizate de petentă nu constituie faptă de discriminare potrivit art. 2, alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, nefiind îndeplinite condițiile cerute de lege și anume lipsește raportul de cauzalitate între criteriul invocat de petentă și fapta sesizată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi pentru** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. respingerea excepției lipsei calității procesuale active a petentei, invocată de partea reclamată;
2. referitor la afirmații, aspectele sesizate de petentă nu se probează;
3. raportat la aplicarea sancțiunilor, nu se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;
4. o copie a hotărârii se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Călea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

Asztalos Csaba Ferenc – membru

Bertzi Theodora – membru

Dincă Ilie – membru

Gheorghiu Luminița – membru

Haller István – membru

Jura Cristian – membru

Lazăr Maria – membru

Manole Florin Petre – membru

Hotărâre redactată de: L.M. și A.S.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.